

Renta rodzinna

Aktualizacja niniejszego materiału: 4.05.2015 r.

Renta rodzinna jest to świadczenie przyznawane na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Do renty rodzinnej mają uprawnienia dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione:

1. do ukończenia 16. roku życia,
2. do ukończenia nauki w szkole, jeśli przekroczyły 16. rok życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25. roku życia,
3. bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy oraz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w punkcie 1 lub 2.

Do renty rodzinnej po zmarłym rodzicu ma więc prawo niewidomy, u którego całkowita niezdolność do pracy powstała w dzieciństwie bądź w okresie pobierania nauki. Nie ma znaczenia, że niewidomy lub słabowidzący pracował przez całe życie i wypracował własne uprawnienie do emerytury lub renty. Dlatego warto sprawdzić, czy renta rodzinna będzie wyższa od przysługującej renty z tytułu niezdolności do pracy lub przysługującej emerytury.

Uwaga! Obecnie nie można pobierać dwóch świadczeń na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – renty rodzinnej oraz renty z tytułu niezdolności do pracy. Uprawniony może wybrać świadczenie, które chce pobierać. Jeżeli tego nie zrobi, ZUS z własnej inicjatywy wypłaca to świadczenie, które jest korzystniejsze. Uprawnienie do świadczeń musi być stwierdzone prawomocną decyzją. Niekiedy może okazać się, że renta rodzinna będzie wyższa niż wypracowana przez osobę zainteresowaną.

Można wybrać rentę rodzinną po ojcu lub matce uprawnionej do emerytury.

Renta rodzinna wynosi podany niżej procent świadczenia, które przysługiwałoby zmarłemu.

I tak:

1. dla jednej uprawnionej osoby - 85%,
2. dla dwóch osób - 90%,
3. dla trzech lub więcej osób - 95% świadczenia.

Jeżeli zmarły rodzic nie pobierał emerytury lub renty, a wypracował wymaganą liczbę lat, wówczas przyjmuje się, że nabył prawo do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy (dawna II grupa inwalidzka). Wyliczenie, ile wyniosłaby emerytura lub renta zmarłego rodzica nie jest trudne - informacji powinien udzielić pracownik ZUS. Najczęściej można przyjąć, że jeżeli do renty rodzinnej uprawnione są co najmniej dwie osoby, renta rodzinna przypadająca na jedną z osób będzie niższa od renty własnej. Niewidomy, który stał się całkowicie niezdolny do pracy, o rentę rodzinną po zmarłym rodzicu może ubiegać się w każdym czasie, nawet wówczas, gdy ma już ustalone prawo do własnej emerytury. Do renty rodzinnej przysługują te same dodatki, co do emerytury lub renty, w tym dodatek pielęgnacyjny.

Prawo do renty rodzinnej ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Za działalność podlegającą obowiązkowi ubezpieczenia społecznego uważa się zatrudnienie, służbę lub inną pracę zarobkową albo prowadzenie pozarolniczej działalności.

Za przychód uważa się również kwoty pobranych:

- zasiłków - chorobowego, macierzyńskiego i opiekuńczego,
- wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy, wypłacanego na podstawie przepisów Kodeksu pracy,
- kwoty świadczenia rehabilitacyjnego i wyrównawczego,
- zasiłku wyrównawczego,
- dodatku wyrównawczego.

Prawo do renty rodzinnej ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. W razie osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, nie więcej jednak niż 130% tej kwoty, świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia. Zmniejszenie to nie może być większe niż kwota maksymalnego zmniejszenia.

Kwoty 70% i 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłasza co kwartał prezes ZUS w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Mając uprawnienie do renty rodzinnej, można otrzymać dodatek dla sierot zupełnych. Jest to szczególny dodatek, który przysługuje osobie uprawnionej do renty rodzinnej po zmarłym rodzicu, jeżeli jej oboje rodzice nie żyją. Jest on wyższy niż dodatek pielęgnacyjny, przydziela go Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, (Dz. U. z 2013 r., poz. 1440, ze zm.).